

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **E. K.**, zastoupena JUDr. Janou Strachoňovou Drexlerovou, advokátkou se sídlem Pekařská 4, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2014, č. j. JMK 62137/2014, sp. zn. S-JMK 62137/2014 OŽP-Bal, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2016, č. j. 31 A 62/2014 - 78,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2016, č. j. 31 A 62/2014 - 78, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalovaný jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného, odboru životního prostředí ze dne 18. 7. 2014, č. j. JMK 62137/2014, sp. zn. S-JMK 62137/2014 OŽP-Bal (dále jen „napadené rozhodnutí“) a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a pana Z. K. proti rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, odboru životního prostředí ze dne 16. 4. 2014, č. j. OŽP-ČJ/24828-14/VAL, sp. zn. OŽP/10045-2012/VAL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a toto rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím bylo T. N. povoleno podle § 8 odst. 1 písm. b) bod 1 a ustanovení § 9 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „vodní zákon“)

nakládání s podzemními vodami – k odběru podzemních vod v obci Sivice, na pozemku parc. č. 453/1 v k. ú. Sivice, číslo hydrologického pořadí 4-15-03-098, číslo hydrogeologického rajonu 6620, souřadnice JTSK y, x – 585155, 1161110, v rozhodnutí stanoveném rozsahu a dále bylo vydáno dodatečné povolení stavby (studny) a souhlas s jejím užíváním podle § 15 vodního zákona a § 115 a § 129 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „stavební zákon“), k dokončené stavbě vodního díla „Studna na pozemku p. č. 453/1 v k. ú. Sivice“ s tím, že o podaných námitkách mj. žalobkyně bylo rozhodnuto tak, že se jim nevyhovuje.

Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, neboť shledal, že správní orgány v předmětném řízení nedostatečně zjistily skutkový stav věci, vycházely ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spisech, resp. vyžaduje zásadní doplnění. Za podstatné krajský soud považoval pochybení správního orgánu, který za situace, kdy existoval zásadní rozpor mezi dvěma rovnocennými znaleckými posudky, vyslechl pouze znalce, kterého sám ustanovil. Takovým způsobem však nemohly být tyto rozpory odstraněny, na místě bylo buď vyslechnout také znalce, zpracovatele posudku objednaného žalobkyní a panem Z. K., Ing. Benkoviče, anebo při neodstranění těchto rozporů ani uvedeným způsobem, nechat vypracovat revizní znalecký posudek při možné aplikaci § 127 zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, dále jen „o. s. ř.“

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.,“ konkrétně nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatel v kasační stížnosti předně shrnuje, že v předmětné věci již bylo rozhodnuto celkem třikrát, vždy bylo ze strany žalobkyně podáno odvolání a věc byla předmětem odvolacího řízení. V prvních dvou případech stěžovatel prvostupňové rozhodnutí zrušil a vrátil věc prvostupňovému orgánu k novému projednání. Bylo to právě z důvodu doplnění zjištění skutkového stavu. V posledním rozhodnutí však již prvostupňový orgán odstranil vytýkané vady a proto stěžovatel jeho rozhodnutí potvrdil. Pokud tedy krajský soud navrhuje vypracování revizního posudku, bylo by to v pořadí již čtvrté odborné posouzení předmětu řízení.

Stěžovatel dále uvádí, že v průběhu řízení byly vyhotoveny tyto posudky: Prvním je hydrogeologické vyjádření a hydrogeologický posudek z čerpací zkoušky ověřený Ing. D. označený názvem „Závěrečná zpráva hydrogeologického průzkumu“ ze dne 22. 8. 2012. Druhým posudkem je posudek Ing. Benkoviče, který rozporuje závěry učiněné v prvním posudku. Tento posudek byl objednán žalobkyní a panem K. a přiložen k odvolání proti prvnímu rozhodnutí. Správní orgány proto postupovaly v duchu napadeného rozsudku a za situace, kdy byly ve spise dva znalecké posudky vzájemně rozporné, nechaly zpracovat třetí, revizní, posudek. Stěžovatel proto nesouhlasí se závěry krajského soudu a domnívá se, že správní orgány se velmi důkladně zabývaly objasněním všech skutečností rozhodných pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a vypořádaly se i se všemi námitkami.

pokračování

Stěžovatel proto navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vyslovila souhlas s napadeným rozsudkem a navrhla kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná osoba s příslušným vzděláním ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost je důvodná.

V podstatě jedinou námitkou stěžovatele je, že se domnívá, že postupoval správně, tudíž tak, jak to po něm požaduje krajský soud v napadeném rozsudku, neboť ve spisu se nachází tři znalecké posudky, z toho poslední, vypracovaný Českou geologickou službou, je posudkem revizním. Další odborné posouzení proto není na místě.

Nejvyšší správní soud předeseílá, že pro posouzení správnosti závěru krajského soudu o nutnosti provádět výslech znalce, resp. nechat vypracovat revizní posudek, je třeba vyhodnotit, jestli lze posudek znalce Ing. Benkoviče považovat za posudek rovnocenný znaleckému posudku znalce ustanoveného správním orgánem podle § 56 správního řádu.

Podle § 56 správního řádu platí, že *(z)ávisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.*

Dle § 127a o. s. ř. platí, že *(j)estliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem. Soud umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku (podtrženo NSS). K tomu Nejvyšší správní soud, stejně jako krajský soud, odkazuje na svá rozhodnutí, která potvrdila aplikovatelnost stejných závěrů také ve správním řízení (srov. rozsudek ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 As 207/2014 – 36, nebo rozsudek ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014 – 48).*

Náležitosti znaleckého posudku upravuje vyhláška ministerstva spravedlnosti k provedení zákona o znalcích a tlumočnících č. 37/1967 Sb. *V posudku uvede znalec popis zkoumaného materiálu, popřípadě jevů, souhrn skutečností, k nimž při úkonu přihlížel (nález), a výčet otázek, na které má odpovědět, s odpověďmi na tyto otázky (posudek). Písemný znalecký posudek musí být sešit, jednotlivé strany očíslovány, sešívací šňůra připevněna k poslední straně posudku a přetištěna znaleckou pečeti. Na poslední straně písemného posudku připojí znalec znaleckou doložku, která obsahuje označení seznamu, v němž je znalec zapsán, označení oboru, v němž je oprávněn podávat posudky, a číslo položky, pod kterou je úkon zapsán ve znaleckém deníku.*

Znalecký posudek Ing. Benkoviče byl zpracován na objednávku manželů K. a obsahuje všechny náležitosti znaleckého posudku, jak je vymezuje § 13 vyhlášky k provedení zákona o znalcích a tlumočnících. Jak to ale plyne z § 127a o. s. ř., aby se k takovému znaleckému posudku přistupovalo stejně, jako by byl vyžádán soudem, potažmo správním orgánem, musí takový posudek obsahovat ještě další náležitost a to doložku o tom, že si je znalec vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku (obdobně viz např. Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Šínová, R. a kol: Občanský soudní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 1422 s., nebo J. Jirsa a kol: Občanské soudní řízení. Soudcovský komentář. Kniha II. Wolters Kluwer, 4/2016, 616 s.). Předmětná doložka se však v posudku Ing. Benkoviče nenachází. Proto je závěr krajského soudu, že se jedná o znalecký posudek rovnocenný se znaleckým posudkem zpracovaným Českou geologickou službou, který byl vyžádán postupem podle § 56 správního řádu, nesprávný. Nelze pak akceptovat ani jeho další závěry, že pouze proto bylo nutné předvolat k výsledku také Ing. Benkoviče nebo vypracovat revizní posudek. Nejvyšší správní soud tento postup nevylučuje, pouze jej nelze dovodit z toho, že je na tyto dva posudky třeba nahlížet stejně.

Krajským soudem nastíněný postup bude tak na jeho uvážení v dalším řízení, bude-li i přes tuto skutečnost shledáno, že byl skutkový stav zjištěn nedostatečně. Dle § 127 o. s. ř. totiž platí, že *(j)e-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, soud nechá znalecký posudek přezkoumat jiným znalcem.* Poněvadž se však krajský soud nijak nevyjádřil k meritlu věci, nemůže se k němu vyjádřit ani Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti, protože by tím nahrazoval činnost krajského soudu v řízení o přezkumu napadeného rozhodnutí stěžovatele. V této fázi řízení tak nelze určit, zda byl posudek České geologické služby ve vztahu k uplatněným námitkám žalobkyně a Ing. Benkoviče dostatečným podkladem pro rozhodnutí, jaké bylo ve správním řízení vydáno.

Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že ani Závěrečnou zprávu hydrogeologického průzkumu zpracovanou Ing. D., která je součástí projektové dokumentace k dodatečně povolované stavbě, nelze považovat za znalecký posudek *stricto sensu*, tedy jako by byl vyžádán správním orgánem podle § 56 správního řádu. Za prvé nebyl vypracován znalcem ve smyslu zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, a za další nesplňuje ani požadavky podle § 13 vyhlášky k provedení zákona o znalcích a tlumočnících ani § 127a o. s. ř. Osvědčení o odborné způsobilosti nesupluje rozhodnutí o jmenování znalcem ministrem spravedlnosti nebo krajským soudem (§ 3 odst. 1 zákona o

pokračování

zalcích a tlumočnicích) a uvedená zpráva neobsahuje ani znaleckou doložku, ani doložku o tom, že si je znalec vědom následků vědomě nepravdivého posudku. S ohledem na vše uvedené nelze proto ani posudek vypracovaný Českou geologickou službou považovat za posudek revizní, jak se to snaží naznačit stěžovatel.

Zároveň Nejvyšší správní soud upozorňuje na vadu řízení před krajským soudem, kterou zjistil z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud totiž pochybil, nejednal-li s panem Z. K. jako s osobou zúčastněnou na řízení, ačkoli ten se o svá práva přihlásil (č. l. 35 spisu krajského soudu). Pan K. sice prvně vystupoval jako žalobce spolu se stěžovatelkou, nicméně vzal svoji žalobu zpět, krajský soud vyloučil jeho žalobu k samostatnému řízení vedenému pod sp. zn. 31 A 72/2014 a řízení o jeho žalobě zastavil. Právě s ohledem na to, že pan K. byl účastníkem řízení před žalovaným a řízení o jeho žalobě bylo zastaveno (v jiném řízení před krajským soudem), nic nebránilo jeho přibrání do řízení jako osoby zúčastněné na řízení. Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. jsou osobami zúčastněnými na řízení *osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat*. Poněvadž pan K. nebyl nadále účastníkem předmětného soudního řízení a jeho práva nebo povinnosti mohou být rozhodnutím krajského soudu přímo dotčeny, nebyl takový postup krajského soudu na místě.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude podle § 110 odst. 4 s. ř. s. soud vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Krajský soud v novém rozhodnutí rovněž rozhodne o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu